

Передплата

«РУСЛАНА» виходить:
в Австрії:
на пів рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
а: місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

пів рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і думи ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслакових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дзюбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Перед виборами до думи.

Отворенє конгресу кадетів в Гельсінґфорсі доказало, що конституційні демократи в нічім не постушили ся своїми засадами і домаганнями, хотяй деякі з них і признають, що перша дума перецінила свої сили і через те довела до свого передвчасного розвязаня. Однак уважають сей факт яко тактичну похибку, а не як основну хибу своєї програми.

По промові голови кн. Долгорукова, який заявив, що конгрес, мимо закау відбутя в Росії, причинить ся до зміцненя конституційного житя і партії кадетів в Росії, заняв слово Петрункевич і згадавши про смерть Герценштайна заявив, що справців сего убийства треба шукати між тими, яких інтереси є загрожені засадою примусового вивласненя.

Набоков сказав, що парламентарна фракція кадетів була примушена іти разом з робітничими групами, які в короткім часі зискали велике значінє. В борбі з кабінетом дума була виключо оставлена своїм силам, які она однак перецінювала і се викликало єї упадок. Однак навіть колиб було уникнулось сеї похибки, не можна було запобічи конфліктости, бо правительство і тепер ще не хоче вступити на конституційну дорогу. Не ті причини привели до катастрофи, які оголосило правительство, а жаданє думи, щоби заіменовано парламентарний кабінет. Правительство почувало ся досить сильним, щоби супротивити ся сему жаданю.

Гродескуль виводив, що виборска декларация була історичною і політичною деконечностию. Дума вказала народови дорогу безчинного опору яко найліпшу задля береженя інтересів народа. Ідея відозви була строго конституційна. Поведенє парламентарної фракції кадетів в Виборзі було зовсім відповідне. — Конгрес радить в дальшій ході.

Про сподіваний склад будучої думи висказав ся президент б. думи п. Муромцев, що хотий не поділяє загально прийнятого погляду, що буд. дума буде складати ся виключно зі скрайної правиці і скрайної лівци, то всеж таки треба прийняти, що правиця буде правійша, а лівця єще лівійша, чим в першій думі. Муромцев пересвідчений, що правительство само, в браку реакційних кандидатур, буде підпирати революційні, щоби тим способом виперти ненависних собі лібералів, а до думи ввести живла, які

загрожувати муть встанованю думи. Однак кадети розвинуть енергічну передвиборчу акцію, як при перших виборах і консквентно будуть боронити своєї програми. Головну заповуку поводженя свого сторовництва добачує Муромцев в селянах, з якими заключено компроміс на ось якій підставі: «Ви дайте нам землю — сказали селяни — а ми дамо вам свободу».

Оголошенє нової виборчої ординації має наступити при кінци сего тижня. Таку вістку привіз до Москви президент міста Микола Гучков, якому підчас єго недавного побуту в Петербурзі заявив президент міністрів Столипін, що інструкция до виборів думи повить ся з кінцем вересня ст. ст., отже найдальше 14. с. м. Також запевнив Столипін, що поголоски, немов би виборчий закон мав бути змінений, є неоправдані.

«Петербург. Газета» довідує ся, що радв міністрів порішила звернути ся перед виборами з відозвою до населеня, накликаючи прийти з помочию правительству. В сій відозві правительство просити ме виборців, щоби при виборі послів до думи руководили ся не стілько серцем, як розумом, бо послы до думи без сумніву відиграють важну ролю в дальшій судьбі держави. З сего згляду добро народа вимагає, щоби будучі члени російского парламенту були переняті тим високим і відвічальним завданєм, яке вложено на них і в твердій вірі, що реформи стануть переведені згідно з маніфестом, допомогли правительству до здійсненя незломної волі монарха.

В звязи з тою наміреною передвиборчою акцією правительства стоїть вістка, яка наспіла через Варшаву, отже передистильована через реторту зовсім правительству не прихильну, що в Петербурзі зачинає брати верх щиро конституційний напрям. Децизия в сім напрямі запала в річницю дати 30. жовтня супротив збільшеня аграрного руху і загальної анархії. Цар Микола підчас своєї поїздки по фінських водах дав ся пересвідчити виводам ген. губернатора Фінляндії Герарда, кн. Святуполк-Мірського і міністра заграничних справ Ізвольского. Сей послідний зумів пересвідчити царя, що Англія згодить ся на скорє порозумінє з Росією в справах близького і середущого Сходу лише під услвєм внутрішнього успокоєня царату і заступленє репресийної системи політикою ліберальних реформ і конституційного правління.

До реорганізації мав би стати покликаним Вітте, який сими днями повертає до Росії. З тими ліберальними реформами вяже ся сподіванє прискішенє виборів до думи і деякі зміни в правительстві а також засадничі зміни в політиці і організації фінансів держави через відділенє міністерства скарбу від банку держави, який одержав би характер акційного товариства.

На всякий спосіб є се проблизк конституційного сонця в Росії, тільки що там така змінчива осінна погода, що годі мати певність, чи за хвилю не затягне ся слотою, а то чи навіть не потисне мороз реакції і не посиплєсь метелиця нового революційного заколоту...

З остатніх десятиліть XIX. віку.

Написав

Олександр Барвіньский.

(Дальше.)

В своїх нарисах перемішав др. Франко справи зовсім ріжнородні, бо заговоривши про дами з стриженим волосєм, що не дбали про просту опрятність, згадає тут про листи, про делегатів, від яких бідні Галичани не могли відпекатись і запитувались в грошевих обрахунках, задля чого нагромаджував ся запас недовіря, так що «одна група за другою розпливувалась і розходилась ворогами: насамперед Куліш із Вахнянином і Партицьким, потім Куліш із Подольським, вкінді Куліш із Барвіньським» (себ то пок. Володимиром).

Тим способом кидає др. Франко підзор на ріжних людей, між тими і трьох покійників, котрі не можуть себе виправдати, а не дає на се ніяких певних доказів. Чиж не виходить се на calumniare audacter?! Не мов річ виступати в обороні і з виправдуванєм тих, що живі ще і самі за себе можуть промовити, або тих покійників, що мають ще між живими братів і близьких другів, котрі могли би справу пояснити.

Я почуваю ся до обовязку прилюдно заявити в обороні памяти єго брата Володимира, що весь сей підзор кивений на него, не має ані крихти узасадненя. Небавом приготую до печати мою переписку з Кулішем (єго численні листи, які не попали ся в антикварську торговлю (!), як се стало ся з листами єго до пок. Володимира*) писаними а в тих моїх листах є згадки і про грошеві справи. Пок. Володимир мав лише о стілько діла з грішми Куліша, що переводив у Будайсера печатанє Псалтира Павла Ратая і мав оплатити присланими на се грішми наклад, а відтак вислати Кулішеви рахунки з сих видатків. В листах до мене пи-

*) Др. Франко доси не зволив пояснити, в якій то антикварній добув він ті листи, оповіщені в «Кіевській старині».

саних, які небагом оповіщу, домагає ся Куліш присилки сих рахунків. Я в листах до Володимира переказував єму про се, а він заручав мені, що рахунки вислав. Куліш знов запевняв, що сих листів не дістав, але сам Куліш потверджує, що деякі мої листи з Тернополя до него висилані, пропадали, а тим частійше пропадали листи висилані зі Львова. Отже і між тими пронавшими був і лист з рахунками, які вислав Володимир. Се одначе річ певна, що брат мій наклад у Будвайсера оплатив і Куліш не мав з того найменшої неприємности ані втрати. А хто знав ближше пок. Володимира, его жите присвячене надмірній праці, далеке від усяких забав і розривок, хто знає, що він безкористно стільки часу жертвував редакції «Правди» від 1876 до 1882, що він покинув дуже добре становище в канцелярії адвоката д-ра Семільського, щоби уможливити введене в жите «Діла», котрого редакцію перші три місяці провадив зовсім безкористно, а відтак за платою значно меншою, як мав в адвокатській канцелярії і тим способом жертвував усю свою будуччину народній праці (крім того їздив на відкриття читалень, збори філій «Просвіти» і тп.), сей хиба не подумає, щоби він міг «запутуватись в грошевих обрахунках», значить, що нібито марнував громадский гріш.

Отже не задлятого змінили ся відносини між пок. Володимиром а Кулішем (я н. пр. з Кулішем був до останку в дружній переписці і зносилах мимо его Исторію Возсоединенія і тп.), а задля того, що пок. Володимир виступив проти его Мальованої Гайдмащини, обнявши в половині 1876 р. редакцію Правди, а відтак в Ділі проти Крашанки і т. д., але всеж таки не можна говорити про відносини Володимира з Кулішом, щоби они «розплывувались» (!) і розходились ворогами, ще й опісля Куліш переписував ся з Володимиром, бо Куліш була вельми благородна і культурна людина, а брат мій, хоч полемізував з ним, високо цинив і поважав его.

Др. Франко змалював рембрандівскою методою народовский табір в другій половині 70-их років такими темними красками, щоби відтак в тим повійшім і яснійшім освітленю зобразити ново-народжену в тих часах радикальну партію сю «Молоду Україну», як він її називає, і єї діяльність та заслуги а також появу М. Драгоманова в Австрії, котрий виривав, як з попелу фенікс, щоби спасти від повного занепащеня австрійску Русь. В Галичині, як запевняє др. Франко, була тоді пора, коли бачилось, що запанує тип «Рутенця», себто Русина, що знеохочений сварами про народність, про Шевченка, про язик і про Драгоманівські ідеї, вмиває руки від усього, не хоче нічого знати поза чорножовтими стовпами, що відмежовують Галичину від Росії».

Се правда, що давнійша політика Русинів-москвофілів взяла в лоб, правительство відвернуло ся від них після 1866 р., після відомого маніфесту Наумовича в «Слові», що нібито ми не є Русинами а «адін» народ з Москалями, а ще більш проявилось після процесу Ольги Грабар, Адольфа Добрянського, Наумовича, Маркова et cons., се було справді хаотичне десятилітє в історії нашого національного розвитку, одначе і тут пересадив др. Франко, впевняючи, начеб то «може ніколи не було так грізно поставлене питанє: чи жити, чи згинуті нашій нації? — як тоді» — очевидно в тій цілі, щоби відтак доказати, що коли ми ще не згнули а досі живемо, то се єдино маємо завдячити ласці і спасеню радикальної партії.

(Дальше буде).

3 подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Єрусалим 12. вересня 1906.

Від Дер Абан гори звужали ся і виростали високо, так що декуди їхав поїзд попри стрімку скалу і виглядав мов той богомолець самітний, що попав ся між каравану верхоблюдів і Бедуїнів-розбишаків, які за малий бакшіш пустили его в дальшу дорогу. Сапав бідачиско, тремтів і крутив ся мов вуж, аж коли побачив Біттір, увільнив ся від дикого товариства, свиснув з утіхи і накладав рештками пари, щоби бути як найдальше від непрощених опікунів. Перед Біттіром все непривітне, всюда камінь, пустарі, нігде житя. Наші селяни жалували Феллагів, бо виділи, що є люди ще біднійші, що земля в Галичині то золото в порівнаню з тим морем каміня. Чей они нині не забули на ті вражіння і набрали науки з сеї подорожи, та стануть цінити свою землю, і дбати, щоби ся плодovitа земля, не йшла в чужі руки, не марніла, але розумно управлювана, давала їм богаті і гарні, мов золото, плоди.

Хоч в далекій стороні, а все вертали полонники гадкою до рідного краю. Яка утіха і радість заясніла по лицах, коли гори зачали розсувати ся, а природа чим раз більше оживала. Темна зелень каже догадувати ся, що земля добре наводнена і що недалеко людські оселі. І справді! Оселі показують ся з поміж дерев, а тут і там видко доми криті по європейски червоною дахівкою.

Справді, що дикі форми гір займають чоловіка вражливого на красу природи і приковують до себе его увагу, однак коли поїзд відістав ся з тих камяних оков і став минати сади, грядки і людські доми, якось лекше стало. І око мило витає зелену і живу природу, і воздух вже тут милійший, а чоловік радує ся, що вернув назад між живих.

Машина набрала по дорозі води зі збудованого нарочно при шляху зелізничім резервоару водного, при яким стоїть на сторожи уоружений Бедуїн. З вікон поїзду в дальшій дорозі летять знова булки і мясо, а Феллаги уносять жертву як зголоднілі круки. Тут і там витягає ся рука, щоби урвати оливку або фігу. Оливка тверда, але хто зловить фігу, той сей час єю кидає, бо фіга м'ягка розлазить ся в палцях, а ціле тозариство має з того потіху. Провідник (друкований) вказував, що по Біттірі приходить послідна стация вже в Єрусалимі, тож не диво, що всіх серця забили сильнійше, коли зза гори почали висувати ся білі доми. Єрусалим, Єрусалим! повторювали уста путників з дрожанем, а певно не було нікого, який би не поглянув бодай в ту сторону, а лиш очікував спокійно, аж поїзд заїде на стацию. Кілько то згадок виповняючих жите християнина вяже ся з сим містом, а кілько то памяток і слідів доброти тай гніву Божого на тім місци, а кілько надій та горя погребано в мурах, яких шукаємо очима в сій хвили.

Жаль мені, що не всію описати настрою докладнійше, бо філя загально-го вражіння унесла і мене з згадками в

сторону сьвятих місць і казала в перве підчас цілої дороги забути на волю холодного обсерватора.

(Дальше буде).

Політичні вісти.

Цісар повернув вже цілковито до здоровля з трудів і легкої перестуди підчас відбутих маневрів, бо з цілою енергією віддає ся справам монархії. Вчера прийняв на загальних послуханях міністра заграничних справ гр. Голуховского, президента міністрів бар. Бека, міністра внутрішних справ бар. Бінерта, губернатора австро-угорского банку др. Білінського, секретаря кабинетової канцелярії Левицкого і посла на буковинський сойм Криштсфа Абрагамовича. Надто заприсягнув ново іменованого амбасадора в Царгороді маргр. Палявічінї-я і прийняв на цілогодинній окремії аудієнції міністра скарбу др. Коритовского. На нинішний день приїзджав угорский президент кабінету др. Векерле, щоби здати монархови рапорт про бюджет і інші справи, які мають предложити ся соймови. Також міністер внутрішних справ гр. Андраши виїхав вчера з Будапешту до Відня на аудієнцію до цісаря.

Против гр. Голуховского виступають Мадяри з новою завзятістю. Будапештєнский кореспондент Zeit-у, запитував віцепрезидента сойму Раковского що до наміреного в делегациях внесєня на вотум недовіря гр. Голуховскому, а Раковский відповів, що він вже за попередної делегацийної сесії хотів поставити таке внесєня, а тепер до давних причин прибули еще нові і важні, так що є пересвідчений, що делегация знатною більшостію ухвалить гр. Голуховскому вотум недовіря.

Цісаря Вільгельма стрінула така неприємність, що опубліковано памятник про події, які супроводили димісію кн. Бісмарка. Публікацію сповнив один з князів дому Гогенльогє. Цісар Вільгельм, з рішучістю, яка ціхує всі его поступки, вдав ся особисто в сю справу і вислав до князя Филипа Гогенльогє, який мешкає в замку Подєбваді в Чехах телеграму, в якій називає оголошенє памятників грубим нетактом, бо наступило без его дозволу, хотяй порушує справи, доторкаючі его особи, які можуть потягнути за собою далеко сягаючі консеквенції. Цісар Вільгельм висказує тому кн. Гогенльогєму як найострійшу нагану. На сю депешу кн. Филип відповів сейчас, заявляючи, що з публікацією памятників не має нічо спільного, але що їх видав его молодший брат кн. Олександр, який одержав манускрипт від батька з желанєм оголосити его по якімсь часі. — Здає ся, що цісар Вільгельм знав про личність автора, але звернув ся до кн. Филипа яко голови роду.

З Білгороду доносять, що сербске правительство рішило не відповідати на послідну австрійску ноту в справі цлового спору аж до скликаня скупштини. До Zeit доносять, що в Білгороді має небагом відбутися зїзд болгарского князя Фердинанда з королем Петром. Однак

Zeit сама не вірить своему кореспонденту, бо такий зїзд був би провокацією Австрії.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Калістрата м. римо-кат. Франца Борджа. — В четвер: руско-кат. Харитона, Вячесл.; римо-кат. Плакиди муч.

— **Преосв. Епископ Чехович** виїздить дня 9. жовтня на кілька днів до Відня на конференцію єпископів.

— **В Ярославі** основано кредитове тов-о «Добробит» а отворене єго буде дня 17. с. м. Дирекція сего товариства звертаєсь до Русинів Ярославщини з просьбою, підпирати сю нову інституцію. В Ярославі основано сего року тов-о «Родину» для міщан, ремісників і робітників.

— **Позір патриоти Бережанщини!** В неділю дня 14. с. м. устроєє товариство «Бережанський Боян» в салі «Надії» на дохід будови дому для «Селянської бурси» в Бережанах концерт при співучасті звісного нашого скрипака-соліста п. Садовського та співаків-солістів п. Ліскевича та А. Чайковського зі Львова. На програму концерту, яку подамо пізніше, складають ся сольові продукції п. Садовського, продукції мішаного хору бережанського «Бояна», скріпленого силами академічного хору «Бандурист» та дуети п. Ліскевича і Чайковського. По концерті відбудєсь за бава з танцями. Буфет у власнім заряді, тож просить ся Пані з близьких сіл о полумиски. Маємо надію, що так з огляду на гарну ціль концерту, як також на улюблених наших артистів, що їх Бережанщина вперше буде мала нагоду почути, возьме участь в концерті уся Бережанщина, Рогатинщина, Підгаєччина та Перемишлянщина.

— **Із Станиславова.** Надзв. загальні збори філії львівського Тов-а гімнастичного «Сокіл» в Станиславові відбудуть ся в неділю дня 21. жовтня с. р. о годині 5. по полудни в кімнатах товариства при ул. Казимирівській ч. 5. Порядок денний: 1) Відчитанє протоколу з послїдних заг. зборів. 2) Справа продажі реальности при ул. Сапїжинській. 3) Справа купна реальности при ул. Третого мая ч. 18. 4) Внесеня виділу. 5) Внесеня і інтерпеляції членів. Наколиб о 5. годині не зібрало ся § 20. статута назначене число членів, відбудуть ся того самого дня о годині 6. вечером другі надзвичайні заг. збори з тим самим порядком денним без огляду на число присутних членів. — На зборах мають ся полагодити вельми важні справи, тож просить ся о точну і громадну участь. — *Іван Мирон* голова. — *М. Залць*, писар.

— **В Устриках нижних** відіграно дня 30. м. м. зовсім удачно комедію Л. Лопатинського «Свєкруху». Представленєм заняв ся п. Іван Мишкевич і головню єму належить ся подяка, що в Устриках в. було сего року вже два аматорські представлєня.

— **До школи ім. М. Шашковича у Львові** записало ся на рік шкільний 1906/7 до класи першої 38 хлопців і 23 дівчат, разом 61 дїтий; до класи другої 35 хлопців і 20 дівчат, разом 55 дїтий; до класи третьої 52 хлопців і 20 дівчат, разом 72 дїтий; до класи четвертої 56 хлопців. У всіх класах є 181 хлопців і 63 дівчат, разом 244 дїтий. А що будинок шкільний може з огляду на приписи гігієнічні що до просторони помістити до 200 дїтий, то виходить з того, що школа є переповнена. Будинок шкільний відновлено з верха і в середині. Поправлено виходки, відлякеровано двері і вікна, запущено підлогу в класах, передпокоях і коритарах. З огляду на мішаний характер школи родичі не хотять вписувати до неї дівчат.

— **В руско-німецькій гімназії в Кіцмани** (на

Буковині) виїсало ся сего року 259 учеників, з того: 44 до пригот. класи, 42 до Ia кл., 42 до Ib, 35 до Pa, 36 до Pb, а 60 до III класи. По віроісповіданю є 123 греко-католиків, 109 гр.-православних, 21 римо-кат. а 6 Жидів. Що до народности є: 236 Русинів, 11 Німців, 10 Поляків і 2 Чехів. 139 учеників є родом з Буковини а 120 з Галичини.

— **З перемискої єпархії.** Ново поставлені пресвитери одержали отєї сотрудництва: Йосиф Савицький в Ляшках мурованих, Стефан Вітик в Літині, Петро Андрейчик в Макиши новім, Стефан Федоронько в Радимні, Петро Галаянка в Чертежи, Мирослав Юрий Черкарський упрвляюче в Дахмові, Николай Сікора в Никловичах, Михайло Вороцький в Сокалах, Іван Шехович в Курилівці, Стефан Волянський в Зиндратсвїй. — Канонічну інституцію дістали оо.: Антін Словський на парохію Михалевичі, Мирон Черлюпчачевіч на парохію Крукеничі, Ігнатій Мохнацький на парохію Войткава, Іван Головка на парохію Янів новий, Михайло Жарський на Циків, Михайло Шумило на Стронятин. — Завідательства одержали оо.: Стефан Дорош в Корениці, Володимир Венгрінович в Біличах горішній, Григорій Максимович в Баниці, Володимир Петрик в Комарні, Іван Каминський в Ліщинах. — Сотрудництва одержали оо.: Іван Гамерський в Оровім, Юліян Адриянович в Хирові, Василь Крайчик в Горупку, Мирон Долошицький в Мостах великих, Орест Мартинович в Судовій Вишні, Николай Кишакевич в Яворові, Йосиф Чехович самостійне в Далаві. — Крилошанські відзнаки дістали оо.: Василь Чернецкий, парох в Дякові старім, Константин Павловський, парох в Сухій волі. — До канонічної інституції на парохію Лімба, дек. жукотинського, завізаній о. Петро Крупський. — Правительство призвولیло на дотацію з фонду релігійного на оден рік для сотрудника в Чертежи і Валяві.

— **В товаристві „Просвїта“ в Києві.** В п'ятницю 5. с. м. відбуло ся в помешканю товариства чергове зібранє видавничої комісії. Головну свою увагу збори присвятили складаню спису задля популярно-наукових народних книжочок з поля всесвітньої історії, географії та природознавства. Спис в загальних ризах закінчено і поручено одному з присутних членів зредагувати і подати до уваги найближшим черговим зборам, які мають затвердити єго. Потім ся праця комісії піде до друку і буде оголошена до загальної уваги. — („Рада“).

— **З вавилонської вежі.** В неділю посвячено в Чернівцях нову палату суду. Посвячення доковали в сїм порядку: правосл. митрополит Репта, римо-кат. інфулати Шмід і Каспрович, гр.-кат. крилошанин Костецкий, сєніор євангеликів Фроніос і старший рабін Розенфельд. На посвяченю був президент висшого суду др. Тхоржницький.

— **Що наробиє сніг?** З села Попівки приятинського повіту, полтавської губернії, пишуть у „Полт. Зем. Газ.“, що в північній частині Полтавщини під Воздвиження почав падати дуже великий сніг і наротив богато лиха. Завірюха була увесь день і всю ніч. Пастухів захопив сніг на поля і бідолашні діти не всі змогли втекти до дому. З села Коновівки замерзло на степу 12 хлопят пастухів, у Лововім Яру 8 хлопят і 16 коней, у селі Попівці — двоє коней. Снігу вишло дуже багато, у Романіві на греблі було снігу в сяжень так, що зовсім не можна було їздити через греблю. В садах та в лісах поломало силу дерев. Надто попувало кущі та щени. Найстарші люди не зазнають такого ранного снігу. („Рада“).

— **Ластівки вигибають.** Щорічні обчислюваня перелїтаючих ластівок у теплі краї довели статистиків до пересвїдчення, що ластівочий рід поводи вигибає. До того причиняє ся брукованє улиць по містах і змінений спосіб управи рілі. Що до першого, то ластівки не находять по великих містах матеріялу до ліплення собі гнізд. Що до другого то нема для ластівок тільки корму, що було давнійше, бо через змінений спосіб управи землі вигибають

деякі комахи, що становлять головну поживу ластівок. Отсі виводи подає один з природознавців, др. Генглер.

— **Населене Відня по віроісповіданям** на основі появившого ся на днях щорічного статистичного виданя, представляло ся в 1895 р. ось як: католиків було 1,461,891; жидів 147,926; лютеран авгсбурского віроісп. 48,213; лютеран гельветского віроісп. 6,151; інших віроісповідань 11,776 — разом 1,674,957 душ. Із сего числа було 1,386,115 Німців; 102,974 Чехів і Словаків; 4,346 Поляків; 805 Русинів; 1,329 Словінців; 271 Сербів і Хорватів; 1,368 Італійців; 74 Румунів. Викази ті обнимають лише горожан австрійської держави.

— **Титул за гроші.** Річ посполита Сан Маріно на італійській території найшла ся в грошевих клопотах і хотіла вже зародати ся Італії за кількасот тисяч лір. На щастє прийшло їй з помочю двох американських мільонерів, котрі обіцяли дати гроша доволі за титули князїв. Так отже маленька республіка не лише вратувала свою самостійність, але дістала ще гроші і двох князїв.

— **Конець мільонера.** А. Е. Жоєн, Віденчук, дістав недавно в спадщині величезне кількямільонове майно. Молодий сей чоловік засліплений грошем почав жити цілою губою і в трех літах пустив всю спадщину. Остало єму ледви кілька тисяч, але і їх пропугав в якімсь підприємстві. Не маючи з чого жити, приймає за кавцями службу до свого задовженого майна а кавці протратив. За те дістав ся до вязниці і там проклинає своє багатство і свою долю.

— **Мінеральне багатство нашої землі.** Коли поверхня нашої землі дає людям і всяким животинам всяку поживу і вигоду через різні рослини, збіжє і овочі, яких ціна стоїть мільони, також в середині землі скривають ся великі багатства як: всякі мінерали: діаманти, рубіни, сафіри, смарагди і пр. дальше цінні метали: золото, платина, срібло, залізо, мідь, цина, цинк — крім того углє, земний віск, нафта, сіль і пр. хотяй менше цінні но дуже потрібні: піски, глини, мінеральні води і т. д. З середини землі добуваєсь мінерали, котрих ціна виносить кожного воку до 9,900,000,000,000 франків. В тій сумі не займає золото і срібло першого місця. Сї дорогі метали заледво представляють сему частє сего мінерального багатства, що чоловік річно добуває з землі. Найбільше золота видобувають в Америці а то: в Каліфорнії, Алящі, Колумбії, Сполучених Державах, Мексиці, Бразилії, Венецуелі і Аргентині і Канаді, дальше в Австралії і Індиях азіатицких. Псменші копальні золота суть в Сибірі, там в горах Уральських, а також в угорских Карпатах і т. д. Зеліза видобувають річно в цїні 1½ мільярда франків. Ціна річно виконаного угля камінного представляє около 3¼ мільярда франків. Сама Англія має із своїх копалень угля річно над оден мільярд франків. Розміри копалень угля камінного в Англії виносить 33,000 квадр. кіліометрів, Сполучених Держав півн. Америки виносить 28,000 кв. кіль., в Німеччині: 31,000 кв. кіль. в Росії: 28,000 кв. в Франції 5,581 кв. кіль. Коли застановляти ся над сими датами, мимоволі приходить нам на гадку: Як уложать ся в будучности багатства народів, котрі так тісно звязані з багатством підземного сьвіта? Уже ті багатства в одних краях вичерпують ся, а в других як пр. в Спол. Державах, доходять до несподіваних розмірів.

— **Як давно стягано податки?** Не так як нині. Податників не звизано, але прошено заплатити податок. Frankf. Ztg. наводить одню напїмненя податкової власти в Німеччині з початку 19. віка. Оно звучить: З Божої ласки Фридрих Вільгельм, король пруский і т. д. Ласкавий привіт! Любий і дорогий наш підданий! Предложено Вам 8. с. м. рахунок нашої податкової каси, по думці якого сьте довший названій касі квоту 3 талари 8 феників. А що доси тої квоти каса не дістала, тому звертаємо уклінно бачність поважаного і любого пана, що будемо на жаль приневолєні перевести на Вашім майні екзекуцію. Поручаю ся ласкавій памяти. Берлін, 8. па-

долиста 1801. Підпис, річ природна, нечиткий так як і нині. По такій чемній просьбі податник був би хіба з каміня, якби не заплатив податку, аби мав навіть продати послідну сорочку.

— **Дрібні вісти.** Всі вояки, що належать до загального ополчення і мешкають у Львові, мають в днях 9, 10 і 11. жовтня зголосити ся в військовім бюрі магістрату між 8. а 2. год. — Зїзд Поале-Сіоністів буде радити у Львові в днях 11—13. с. м. в сали «Яд Харузїм». — Чеський банк кредитовий в Празі отвирає з днем 12. с. м. філію у Львові. Директором філії буде п. М. Райх. — У Львові має ся заложити уділове товариство для хову крїлків в ціли доставленя на торг крїлкового мяса. — В Сяноці відобрав собі жите Став. Гермак, ученик VIII кл. гімна. Причиною наложена на себе руки мала бути невлічима недуга. — На шляху залізничї за двірцем Львів-Підзамче переїхав онодї поїзд 60-літнього будника Казуба. Локомотива роздерла єго прямо на дрібні кусні. — В Аксманичах помер гр. Андрій Дзвдушицький в 52. р. житя. — В Радимні — як доносить N. Ref. — арештовано лікаря д-ра Малика за недоволену поміч лікарску якісь Ляврі Е., через що причинив ся до єї смерти. — У Відни зударили ся два електричні вози, причім покалічило ся 17 осіб.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.**
Саля «Сокола». — Початок о 7½ вечером. — Білети продає торгівля п. Рогозиньского. — (Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К.)

Ві второк дня 9. жовтня: «Катарина» народна опера в 3 діях Аркаса

В четвер дня 11. жовтня: «Міщани» штука в 4 діях М. Горкого.

В суботу дня 13. жовтня: «Урієль Аоста» трагедия в 5 діях Гуцкова, в перекладі Л. Лопатиньского.

В неділю дня 14. жовтня: «Ой не ходи Грицю та на вечерниці» народний образ зі співами і танцями в 5 діях Старицького.

Ві второк дня 16. жовтня: «Суета» найновїша комедия в 5 діях Карпенка Карого.

Підчас представлення панї звольять капелюхи здїймати.

— **Репертуар міского театру у Львові.**

Ві второк: «Лялька», оперетка в 3 діях Одрана.

В середу: «А Піппа гуляє», казка в 4 д. Г. Гавптмана.

В четвер: «Лялька»

Други Соколи і Сокили! Памятайте, що львівський «Сокол» збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповістки.

О. Антін Паславський, парох в Деятири, потелицького деканату, упокоїв ся дня 6. с. м. в 55. році житя а в 25 сьвященства. В. с. п.

Телеграми

з дня 9. жовтня 1906.

Відень. Цісар прийняв вчера міністра скарбу д-ра Коритовского на послуханю, котре тривало поверх години.

Рим. Італійске правительство буде жадати від парламенту 120 міль. лір на нову дивізію марнарки з тої причини, що Австрия має значну перевагу на Адрийскім морі.

Льондон. Переговори Англії з Росією що до заключеня нового договору поступили так далеко, що договір буде небавом підписаний.

Моравська Острава. До заповідженого загального страйку робітників не прийшло, бо властители копалень вугля порозуміли ся з робітниками.

Торговельні і промислові вісти.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжа і продуктів у Львові від 1. до 7. жовтня 1906:

	за 50 клг.
Пшениця	7.55—7.75 К
Жито	5.55—5.80 К
Ячмінь броварняний	6.10—6.50 К
Ячмінь на пашу	5.50—5.75 К
Овес	6.80—7.10 К
Горох до вареня	8.25—9.00 К
Горох на пашу	6.00—6.40 К
Бобик	5.30—5.60 К
Ленча	5.55—5.90 К
Конюшина червона	47.50—55.00 К
Конюшина біла	35.00—45.00 К
Конюшина шведска	50.00—65.00 К
Тимотка	00.00—00.00 К
Ріпак зимовий	13.25—13.50 К
Насїне льняне	10.50—10.75 К
Насїне конопл.	10.25—10.50 К
Хміль	130.00—145.00 К

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 8. жовтня 1906: о. Онуфрій Гадзевич з Старого Самбора, Анатоль Петрик з Тернополя, Антін Квігиницький з Грабівця, Григорій Ноєс з Борткова, Дмитро Никитян з Чемеринця, Богдан Рівнійский з Тернополя, о. Тадей Скородинський з Трускавця, Марія Кузик з Брусна нового, П. Січиньскі з Гадинковець, о. Александер Дикий з Мартінова нового, о. Михайло Кордуба з Сушна, Володимир Господаревский з Рогатина, о. Константин Строкцій з Лисятч, о. Петро Білинський з Зарванці і о. Николай Куніцький з Орхівця.

Всіх лікарских наук

Др. Кость Танячкевич

б. секундар шпиталя Вільгельміни у Відни по відбутю трилітньої практики у віденських шпиталях та клініках

осїв в Золочеві.

(Ординує в домі інспекторату податків).

Шість і пів мільонів корон відшкодованя!

Будинки, движимости, збіже і иншу обезпечає від огневих шкід одинокє руске асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові, ринок ч. 10. II п.

Шкоди оцїнює „Дністер“ з місцевими членами і виплачує зараз признани відшкодованя.

За 3 літ виплачено 6,474 534 корон відшкодовань.

Обезпечєня приймають агенції по всіх містах і більших селах; „Дністер“ дає агенції письменним господарям де еще не роблять инші агенти „Дністра“ Агенти „Дністра“ заробили провізні 807.742 корон

„Дністер“ уділяє громадам позвчка в 4 проц на закупно сикавок

Полїси „Дністра“ приймають при позвчках Банк крайвий у Львові і в Чернівцях Галицька Каса ошадности, новітєвї каса ошадности і сиротиньскї каси при судах.

Чистий зиск річний звертає ся обезпечєним членам; за р. 1905 припадає кождому членови 5 проц премї до звороту.

На жите обезпечайте ся в Краківскім Товаристві тільки через „Дністер“, провізньо від таких обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі обробдїні ціли.

Фонди „Дністра“ виносять в кінцем р. 1905 суму 372.538 корон.

Стережіть ся огню!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. жовтня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє В неділі і сьвята ? представлєнє о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєнє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 2.

CORTEL Мутки можна набувати в „Сонкільськім Базарі“ у Львові і у всіх торгівлях вкраю.

„Народна Гостинниця“

у Львові, ріг ул. Сикстускої і Косцюшка
станция трамваю електричного

Готель, реставрація і каварня

уряджені на сносїб віденський.

Осьвітленє електричне, електрична вїнда, телефон, купальні зимні і теплі.

Ціни комнат від 2 К до 10 К.

З „Народної Гостинницї“ близько до „Народної Торговлі“, до „Труда“, „Ризницї“, Св. Юра, до Духовної Семінарії, Краєвого Видїлу і прч.

В домі кравець, фризиєр і швець.

Є також убїкації на нічліг для селян, (в зимі від особи 80 с., в літї 60 с.) чого в жаднім иншїм готелю крім „Народної Гостинницї“ нема.

„НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ“ приймає нових членів і вкладки на книжочки до опроцентованя.

На численні відвідини нашого народного заведеня числить

ДИРЕКЦІЯ.